

EPI-aktuellt

Vol 2
Nr 25
19 juni 2003

Nyhetsbrev från Avdelningen för Epidemiologi, Smittskyddsinstitutet

Redaktör: [Ragnhild Janzon](#), tfn 08-457 23 64
Ansvarig utgivare: [Johan Giesecke](#), tfn 08-457 23 60
Fax: 08-30 06 26
E-post: epi@smi.ki.se
Prenumeration: Via formulär på [SMI:s hemsida](#)

Innehåll

- Resebrev: SARS i Inre Mongoliet
- Möjlig rabies hos importerad thailändsk ekorre
- Ny bok om smittskydd

Notiser

Resebrev: SARS i Inre Mongoliet

Än en gång biträder avdelningen för epidemiologi WHO i organisationens arbete med SARS i Kina.

Först skickade vi Stephen Martin till Taiwan i maj, och den 8 juni blev jag själv tillfrågad av WHO om jag ville leda ett team som skulle utvärdera SARS-arbetet i Inre Mongoliet. Jag kom till Beijing den 15 juni, och befinner mig just nu (tisdag den 17) i Hohhot, huvudstad i IMAR (Inner Mongolia Autonomous Region).

Inre Mongoliet utgör Kinas gränsprovins mot landet Mongoliet, och delvis mot Ryssland. Området är drygt dubbelt så stort som Sverige och har 24 miljoner invånare. Första SARS-fallet rapporterades i början av april, och man har haft totalt 282 sannolika fall. Epidemin verkar dock nu ha upphört, och den 13 juni ströks provinsen från WHO:s lista över områden med aktuell smittspridning. Flertalet fall förefaller kunna spåras tillbaka till någon av det dussintal kända personer som importerade infektionen från andra delar av Kina.

Vår grupp består dels av sex WHO-representanter, dels av lika många från det kinesiska hälsoministeriet, vilka leds av biträdande generaldirektör Yang Qing. Uppgiften är naturligtvis inte längre att stoppa smittspridning, utan att gå igenom och utvärdera vidtagna åtgärder, att gå igenom rutiner, fr. a för vårdhygien, och också att försöka genomföra vissa epidemiologiska studier. Uppenbart är att kineserna vill använda erfarenheterna och det politiska momentet från SARS-epidemin för att bygga upp en bättre fungerande övervakning och kontrollmekanism även för andra sjukdomar.

Det är också klart att man ganska snart måste skära ned Kinas oerhört omfattande apparat med att förebygga SARS-spridning: enligt uppgift från ministeriet arbetar nu flera miljoner kineser med SARS-kontroll på olika sätt, och bara här i Inre Mongoliet har tusentals anställda i vården avdelats till att enbart hålla på med SARS.

Det finns en alldeles påtaglig lättnad hos de epidemiologer och smittskyddsarbetare man möter här - blandad med en viss förvåning över att kurvorna verkar ha vänt ned så snabbt. Det finns också en tydlig önskan att så snabbt som möjligt återvända till ett normalt liv i Kina.

Mottagandet här i Hohhot var ganska fantastiskt: vi kördes med poliseskort från flygplatsen till hotellet, förbi poliser som stod och stoppade all övrig trafik i centrala staden, och bjöds på kvällen på middag av partiets generalsekreterare i provinsen. Det är intressant att se vilken "tyngd" WHO har i många länder. I någon mån bidrar väl just nu de resevarningar som organisationen utfärdat till detta - något som underströks i generalsekreterarens tal. Tio dagar skall vi åka runt i Inre Mongoliet, sedan skall gruppen lämna en gemensam rapport dels till provinsregeringen, dels till hälsoministeriet i Beijing. – Undrar litet hur dom firar midsommar i det här landet...

[Johan Giesecke](#)

Möjlig rabies hos importerad thailändsk ekorre

En insmugglad ekorre från Thailand har insjuknat och dött i vad som kan vara rabies. Ekorren är obducerad på Statens Veterinärmedicinska Anstalt ([SVA](#)) i Uppsala. Enligt de första preliminära testresultaten kan rabies inte uteslutas och konfirmerande tester kommer att utföras av SVA i samarbete med SMI.

Den nu inträffade händelsen motiverar **inte** någon ändring i nuvarande restriktiva hållning vad gäller pre-expositionsprofylax.

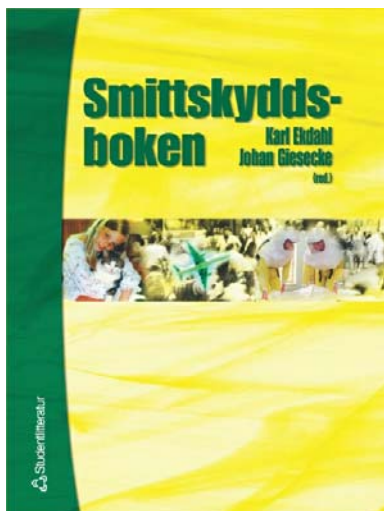
Händelsen belyser dock smittriskerna med en ökad (legal och illegal) import av djur från delar av världen med ett annat sjukdomspanorama.

Frågor om den aktuella händelsen besvaras av SVA.

[Karl Ekdahl](#)

Läs mer om [rabies](#) på SMI:s hemsida ...

Ny bok om Smittskydd

För den som inte enbart tänker läsa skönlitteratur i hängmattan i sommar är **Smittskydds-boken** ett alternativ. Redaktörerna, Karl Ekdahl och Johan Giesecke från avdelningen för epidemiologi, har tagit en lång rad av landets ledande experter till hjälp att skriva denna bok som med breda grepp är avsedd att binda samman alla de olika yrkesgrupper (läkare sjuk-sköterskor, veterinärer, mikrobiologer, miljö- och hälsoskydds-inspektörer, kuratorer och andra) som tillsammans utgör Smittskydds-Sverige.

Boken har 69 kapitel uppdelade i 12 olika avsnitt (se nedan) och täcker allt från olika myndigheters uppgifter till utbrotts-hantering, och bioterrorism. I appendix finns en tabellarisk översikt rörande de flesta i Sverige förekommande smittsamma sjukdomar med uppgifter om symptom, smittvägar, inkubations-tider, smittsamhet och smittskyddsåtgärder.

I appendix finns också nyttiga adresser, en förteckning (med länkar) till alla de författningar som reglerar smittskyddsarbetet samt den nuvarande smittskyddslagen och regeringens förslag till ny smittskyddslag.

Den omfattande länklistan finns också tillgänglig på [bokens hemsida](#). Boken kan köpas i bokhandeln eller beställas via förlaget [Studentlitteratur](#).

SEKTION A: INTRODUKTION

- 1 Vad är smittskydd? -
- 2 Smittskyddets betydelse för folkhälsan
- 3 Etiska aspekter på smittskyddsarbetet
- 4 Smittsamhet och smittspridning
- 5 Epidemiologiska grundbegrepp

SEKTION B: AKTÖRER PÅ SMITTSKYDDSARENAN

- 6 Behandlande läkare
- 7 Smittskyddsläkarna
- 8 Smittskyddsinstitutet (SMI)
- 9 Socialstyrelsen (SoS)
- 10 Statens folkhälsoinstitut (FHI)
- 11 Statens livsmedelsverk (SLV)
- 12 Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA)
- 13 Statens jordbruksverk (SJV)
- 14 Länsstyrelserna, läns- och distriktsveterinärererna
- 15 Arbetsmiljöverket (AV)
- 16 Totalförsvarets Forskningsinstitut (FOI)
- 17 Kliniskt mikrobiologiska laboratorier
- 18 Barnhälsovården
- 19 Kommunernas miljö- och hälsoskyddsnämnder

SEKTION C: PREVENTIVA INSATSER

- 20 Riskvärdering och riskkommunikation
- 21 Individuella åtgärder till skydd mot smitta
- 22 Preventiva insatser mot mor-barnsmitta
- 23 Det allmänna vaccinationsprogrammet
- 24 Kontroll av blod och blodgivare
- 25 Hälsokontroll av flyktingar och deras anhöriga
- 26 Smittskydd i arbetsmiljöarbetet
- 27 Biosäkerhet
- 28 Miljö- och vattenkontroll
- 29 Livsmedelshygien
- 30 Samhällsåtgärder mot zoonotisk smitta

SEKTION D: NATIONELL INFEKTIONSÖVERVAKNING

- 31 Principer för övervakning
- 32 Falldefinitioner
- 33 Geographical information systems (GIS)
- 34 Nationell övervakning enligt smittskyddslagen
- 35 Övervakning av Creutzfeldt-Jakobs sjukdom (CJD)
- 36 Övervakning av antibiotikaresistens

37 Övervakning av vaccinationstäckning

38 Övervakning av influensa

SEKTION E: SMITTSKYDD OCH ÖVERVAKNING I ETT INTERNATIONELLT PERSPEKTIV

39 Smittskyddssamarbetet inom EU

40 Smittskyddssamarbetet i Östersjöområdet

41 Smittskyddssamarbetet inom WHO

SEKTION F: SMITTKEDJOR OCH SMITTSFÖLJNING

42 Mikrobiologisk diagnostik

43 Molekylärbioologiska och andra typningsmetoder

44 Kontaktmönster

45 Partnerspårning av sexuellt överförbara sjukdomar

SEKTION G: UTBROTTSKANSLER

46 Livsmedels- och vattenburna utbrott

47 Utbrottsutredning

48 Analys och hypotesprövning

49 Utbrottsbekämpning

SEKTION H: INFORMATION

50. Att informera om smittsamma sjukdomar

51. Mediernas roll i smittskyddsarbetet

SEKTION I: LEGALA ASPEKTER PÅ SMITTSKYDD

52. Smittskyddslagen

53. Sekretessbestämmelser

54. Andra lagar med smittskyddsanknytning

SEKTION J: SPECIELLA SMITTSKYDDSPROBLEM

55 Antibiotikaresistens

56 Vårdrelaterade infektioner

57 Daghemsinfektioner

58 Importinfektioner

59 "Emerging infections"

SEKTION K: SMITTSKYDDSAÅTGÄRDER MOT VISSA SJUKDOMAR

60 HIV-infektion

61 Tuberkulos

62 Salmonellainfektion

63 Hepatit B och C

64 Meningokockinfektion

65 Legionärssjuka

66 Penicillinresistenta pneumokocker

67 Influensa

SEKTION L: SMITTSKYDD I KRIS OCH KRIG

68 Katastrof- och beredskapsplanering

69 Biologisk krigföring och bioterrorism

Appendix A. Ett urval av smittämnen och sjukdomar med smittskyddsimplikationer

Appendix B. Författningar och föreskrifter, m.m. som reglerar smittskyddsarbetet

Appendix C. Internetadresser

Appendix D. Adresser till myndigheter

Appendix E. Smittskyddslagen

Appendix F. Smittskyddsförordningen

Appendix G. Förslag till ny smittskyddslag

Länkar till andra smittskyddsnyheter

[CDR Communicable Disease Report \(Storbritannien\)](#)

[EPI-NEWS \(Danmark\)](#)

[Eurosurveillance Weekly](#)

[MMWR](#)

[MSIS-rapport \(Norge\)](#)

[ProMed](#)

[WHO Disease Outbreaks News](#)